

MONTERINGSVÄGLEDNING

TRÄGOLV MONTERINGSVÄGLEDNING – G5

TRÄ ÄR ETT LEVANDE OCH NATURLIGT MATERIAL

Den naturligt oljade eller mattlackerade ytan framhäver träets naturliga färg och struktur, samtidigt som vit matt lack och vit olja dämpar detta. och

Variation i färg och glans på nylagda trägolv avtar med tiden vid solljus, tvätt och användning. På speciellt vitpigmenterade golv måste en viss skillnad i färg och glans accepteras. Dessutom kan variationer förekomma på grund av träets ursprungliga färg och struktur. Paketen kan innehålla 2 halva plankor som tillsammans bildar en hel plank. Fel som inte förstör helhetsintrycket är tillåtna.

FÖRBEREDELSE INNAN LÄGGNING

Lamellplank och parkett med drop down kan läggas flytande på jämnad betong, bjälklag och golvvärme i betong. Förvara golvbrädorna liggande minst 48 timmar i rumstemperatur i oöppnad förpackning och i själva rummet, innan du påbörjar läggningen. Plankorna bör tas ur emballaget först vid läggning. Golvvärmesystemet ska vara godkänt till trägolv. Värmeslingorna skall vara jämnt fördelade under samtliga brädor. Det bör inte finnas några varma eller kalla fält på samma golvyta. Man kan förvänta att det under eldningssäsongen eller vid plötsliga temperatursvängningar kan uppstå skarvar eller sprickor i golvskivorna. Vid hellimning med lämpligt lim kan detta reduceras.

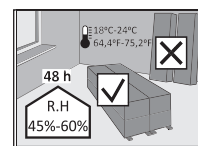

Bild 1

Vid montering på golvvärme bör flödestemperaturen inte överstiga 37°C. Tänk på att ytemperaturen på trägolvet inte får överstiga 27°C – detta gäller även under mattor och liknande. Överstigs flödes – ytemperatur finns risk för sprickbildning eller att golvet slår sig (vrids/krummar). Golvunderlaget ska vara torrt (max 3 % i betong) och ha god bärförmåga. Den relativa luftfuktigheten bör vara mellan 45–60%. För att uppnå detta resultat under hela året rekommenderas användning av fuktstyrning (eventuellt i form av luftfuktare), så att RF på minst 45% uppnås. Var särskilt uppmärksam vid värmeåtervinningsanläggningar.

Bygget ska vara färdiggjort med dörrar och fönster. Värmeanläggningen ska vara i drift och temperaturen skall vara mellan 18–25°C grader. Vi rekommenderar att använda tilläggs-/alternativvärme under vintersäsongen för att undvika höga golvtemperaturer och därmed sprickbildning eller att golvet slår sig. Underlaget för flytande golv ska vara plant. Det bör inte förekomma bucklor över +/- 2 mm över en yta på 2 meter. Vid större nivåskillnader som ger bulor eller bucklor ska golvunderlaget jämnas ut innan läggning. Ojämheter i underlaget kan skapa knarrljud. Gamla golvbeläggningar ska tas bort. Om dessa regler inte följs kan inget giltigt reklamationskrav göras.

Toleranser uppmätta på plankor vid leverans:

Tjocklek /slitlager i mm		bredd i mm	vinkel i mm	Kantböjning i mm	Max. pilhöjd i mm per meter	Tvärkurvatur i mm	Träfukt i %
3,8 +/-0,2	3,0 +/-0,2	+/-0,3	Max 0,3	Max 0,8	Max 20	Max 1,0	7 +/-1

Toleranser mäts med ett sökblad och elektroniskt skjutmått. Vid rumsfukt under 45% RF kan större sprickor eller tvättbrädeeffekt förekomma. Resultatreklamationer ska bedömas stående och i normalt ljus, inte i bakgrundsbelysning.

Nivåskillnader i mm	Skarvar mellan plankor	Vinkel i mm
0,4	0,6	0,6

Toleranser för sammanfogade plankor:

Wallmann

Wallmann Sweden A/S

Berzeliigatan 23 • 412 53 Göteborg • 31 401099 • wallmann.se • info@wallmann.se

MONTERINGSVÄGLEDNING

REFERENS

I övrigt hänvisas till Golvbranchens "golvfakta" och "Trägolvs - Variationer och toleranser", TOP's publikation "Trä 64, Läggnings av trägolvs" och "Trä 63, Urval och underhåll".

- ✓ Rummet ska vara färdiggjort, torrt och uppvärmt.
- ✓ Förpackningen förvaras i rummet minst 48 timmar innan läggning.
- ✓ Bryt inte emballaget innan golvet ska läggas.

VERKTYG

Hammare, såg, vinkel, tumstock, slagjärn, distanskilar, snöre samt slagkloss. Vi rekommenderar att du använder monteringsset. Se mer på www.wallmann.se.

EXPANSIONSFOGAR

I rum med en bredd över 8 meter (mätt tvärs över plankorna) ska en expansionsfog göras över hela golvet längd. Vid golvlängder över 20 meter ska expansionsfogar utföras tvärs över plankorna. Ett trägolvs ska brytas där golvet läggs genom dörröppningar och smala passager. Övergången kan döljas med hjälp av golvskena, list, tröskel eller liknande (ej fixerande fogar). Vid smala gångarealer ska flytande golvs alltid läggas i längdriktningen, annars kan en utbuktning uppstå när träet börjar arbeta. Trägolvet kan eventuellt limmas fast på underlaget. Trägolvet får inte fixeras av tunga möbler, fasta skåp och underliggande mellanväggar etc.

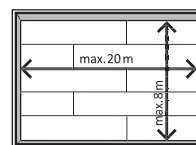

Bild 2

INNAN LÄGGNING

Direkt innan läggning öppnas så många förpackningar som möjligt för att kontrollera plankorna efter eventuella skador, fel och färg/strukturskillnader. Packa ut och montera som bild 3. Småfel kan med fördel användas längs väggarna, större fel bör skäras eller bytas bort. Monterat golvs med synliga fel är inte reklamations berättigat. Packa inte upp mer golvs än vad som kan monteras inom loppet av ett par timmar, då golvet fuktupptagning kan försvåra läggningen.

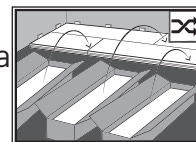

Bild 3

GOLVUNDERLAG

På betong eller annat oorganiskt underlag monteras alltid underlag med inbyggd fuktspärr och tejpade springor. Vid väggar böjs ångspärren upp så att den kan klämmas fast bakom fotlisterna. På spånplattor och andra träbaserade underlag läggs golvsunderlag utan fuktspärr. För att undgå att golvet slår mot betong eller annat rekommenderar Wallmann att det läggs ut No Noise underlag - Detta kommer att minska stegljuden väsentligt. Monteras Foam bör det ej vara tjockare än 2 mm (densitet min. 30 kg/m³). Se mer på www.wallmann.se.

TILLSKÄRNING VID DÖRRKARM

Placera en lös planka med underlagsmaterialet på golvet vid dörrkarmen. Då man sågar ovanpå den lösa plankan uppnår man den korrekta höjden och kan trycka in plankorna under dörrkarmen och samtidigt ta hänsyn till en expansionsöppning.

Det skall också finnas expansionsöppningar vid tröskeln. Det uppnås genom att ta bort ett stycke av dörrkarmens nedersta kant på golvsidan eller genom att köpa passande dörrkarmspaneler eller kantlister. Observera att golvet inte bör fixeras.

MONTERINGSVÄGLEDNING

LÄGGNINGSRIKTNING

Plankorna läggs vanligtvis i samma riktning som fönsterljuset kommer in i rummet. I långsmala rum rekommenderar vi att plankorna läggs i rummets längdriktning. Om golvunderlaget är av trä ska plankorna läggas vinkelrätt på det.

LÄGGNING

Börja med att mäta rummets bredd och räkna ut hur många plankrader som ska användas. Om den sista radens bredd är mindre än 40 mm, sågas den första raden plankor till en mindre bredd. Plankorna läggs genom att sättas samman med fjäder-/notstrukturen utan lim. P.g.a. möjliga spänningar i lamellplankgolvet rekommenderas hellimning vid plankor över 210 mm i bredd.

Börja läggningen vid rummets öppningsfria vägg genom att placera den första plankan med den långa framsidan mot väggen. Plankornas avstånd från väggen kan justeras senare med kilar när 3-4 rader är monterade. Avstånd till väggar ska vara minst 12 mm. V/rör och liknande: $\emptyset \times +30$ mm. **OBSERVERA!** Ta alltid bort fjädrarna från den första plankraden så att avståndet till väggen blir min. 12 mm. Ta hänsyn till detta med alla ändrar mot väggen. Lägg nästa plankan med den korta sidan i en viss vinkel i förhållande till den föregående plankan, och lägg plankan på golvet medan fjäder-/notfogen klickar ihop över änden. Fortsätt på det sättet och lägg den första raden. **Var försiktig så att du inte tar i för hårt och böjer plankorna, då det skapar små sprickor i den lackerade ytan. Såga till den sista plankan i raden** med hänsyn till avståndet till väggen och montera den. **Om startväggen inte är jämn** kan väggens form synas i startraden. Stöd plankorna och skär till dem i rätt storlek enligt väggens form. Lägg plankorna igen så att det tas hänsyn för avståndet till väggen. **Börja nästa rad** med det överflödiga stycket från den sista plankan i föregående rad. Notera: Avståndet mellan ändfogarna ska vara minst 40 cm. **Lägg den första plankan i nästa rad** på plats. Nästa hela plankan läggs ner i noten som ligger i anslutning till föregående plankan. **Observera! Använd inte en plankan som slagkloss.** Vi rekommenderar att använda monterings sätt från Wallmann. **När 3-4 rader är lagda**, justeras trægolvets expansionsöppning i förhållande till väggen med hjälp av kilar.

SISTA RADEN

Mät bredden på sista plankraden på flera ställen och kom ihåg avståndet till väggen, markera skärlinjen och såga plankorna till rätt storlek. Lägg plankorna och dra dem på plats med en dragstång. Använd skydd mellan väggen och verktyget. Om sista plankraden ska läggas under en dörrkarm, skär av låskanten, applicera lim på noten och lägg plankan. Montera golvkilar.

Med rör som ska föras genom hål mäts plankan till rätt längd/bredd. Markera rörets diameter på plankan i vinkel. Mät rörets avstånd från den utlagda plankan och markera den på den plankan som ska borraras i. Markera platsen för det andra röret på samma sätt. Markera mitten av rören på plankorna. Borra hål för rören som är min. 30 mm större än rörens yttermått. Skär ut stycket som ska placeras bakom plankorna med hjälp av en sticksåg. Håll sågen i en vinkel på 45 grader då det sågas mellan hålen. Lägg plankan. För på lim på alla avsågade stycken och lägg dem på plats. Man kan även montera golvet runt rör genomföringen för en snyggare lösning.

AVSLUT

Avståndskilar mot vägg tas bort och golvlister och rörrosetter monteras. Efter läggning ska golvet täckas om ytterligare arbete i rummet utförs.

Täck inte över om golvvärme är i drift.

Wallmann

Wallmann Sweden A/S

Berzeliigatan 23 • 412 53 Göteborg • 31 401099 • wallmann.se • info@wallmann.se

MONTERINGSVÄGLEDNING

Golvvärmens ska hållas lugn/stabil de första 2 dagarna efter att golvet lagts. När golvvärmens i efterhand justeras görs detta **LÅNGSAMT** med max 1°C. förändring per. 24 timmar. Denna gradvisa höjning görs även när golvvärmens har varit avstängd under en period, t.ex. efter sommaren. Yttemperaturen på parketten får aldrig överstiga 27°C. - mätt med t.ex. en digital termometer direkt på golvet. Var försiktig med att använda mattor ovanpå parkettgolvet, då yttemperaturen på parketten kan höjas avsevärt under dessa och därmed överstiga det tillåtna maxgräns. Under inga omständigheter får vägg-till-vägg-mattor och tjocka mattor användas. Den relativa luftfuktigheten i rummet måste hela tiden hållas mellan 45% och 60% (måste mätas med en hygrometer). Vid lägre luftfuktighet bör det accepteras att på grund av torkning kan sprickor uppstå i och mellan stavar och/eller mellan brädorna, och även vridning och tvärgående krökning kan förekomma på plankorna.

Om det under läggning uppstått små sprickor kan dessa repareras med spackel/pluggvax i matchande färg. Vi rekommenderar att mattor läggs vid entréer för att skydda mot sand och vatten. Alla möbler skall ha filtunderlag. Golvytor där kontorstolar och liknande används ska skyddas med ett underlag i PVC-material. Sopning, torrmopning eller dammsugning är vanligtvis tillräckligt underhåll av lackad eller oljad parkett. Endast i de fall där golvet blivit särskilt smutsigt kan det vara nödvändigt att använda en hårt urvriden trasa eventuellt tillsatt milt tvålvatten.

Använd aldrig slipmedel eller rengöringsmedel med ammoniak.

Våra oljade golv är behandlade 2 gånger med olja från fabrik. Före driftsättning kan det oljade golvet med fördel efterpoleras med t.ex. skötselolja. Var noggrann med att oljerester poleras väl in i träet. Använd luddfria bomullsdukar eller vita polerpads för detta ändamål.

OBSERVERA!! På grund av risken för självantändning ska trasor och pads indränkta i olja sköljas i vatten och kasseras i lufttäta behållare eller bränn omedelbart efter användning.

Wallmann rekommenderar OSMO-produkter. Ladda ner skötsel- och underhållsinstruktioner för oljade och lackerade trägolv på www.wallmann.se.

För ytterligare information om rengöring, skötsel och efterlackering/oljning av parkettgolv: Kontakta återförsäljaren.

I samband med braskaminer, eldstäder, biobränsleanläggningar, värmeåtervinningsanläggningar m.m. kan inomhusklimatet (fuktighet etc.) ändras och golvet kommer att fungera därefter.

Tänk på att det är ett trägolv tillverkat av naturens egna material, som kan ge dig många år av högt användningsvärde om det behandlas på rätt sätt.

Reklamationer där hänvisning kan göras till bristande underhåll, där riktlinjer för installation eller inomhusklimat inte följs, är inte berättigade till reklamation.

Mycket glädje.

Wallmann

Wallmann Sweden A/S

Berzeliigatan 23 • 412 53 Göteborg • 31 401099 • wallmann.se • info@wallmann.se

